

raabte paa Konvertering nedad, og saa fik vi Kredittforeningsobligationerne ned til $3\frac{1}{2}$ pCt. og vare glade derved. Saa begyndte imidlertid Pengekonjunkturerne at gaa den anden Vej, man kom op igen til 4 pCt., og saa var der en større Kredittforening her i Kjøbenhavn — maaske og saa andre Steder, det ved jeg ikke, men jeg husker det her fra Kjøbenhavn — der gav sig til at udstede Obligationer til $4\frac{1}{2}$ pCt. Alle de andre klagede over, at det var forfærdeligt med denne Konkurrence, det skulde ikke tillades Kredittforeningerne at give $4\frac{1}{2}$ pCt. af deres Obligationer. Men hvad viser Tilstanden i Øjeblikket? Den viser, at $4\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer i det allerbedst funderede Selskab, i et Selskab, der i enhver Henseende er sikkert, ikke en Gang staa i Pari, men kun 98, og at 4 pCt. og $3\frac{1}{2}$ pCt. Obligationer ere saa forfærdelig langt nede, at ingen Ejendomsbesidder kan tage et Kredittforeningslaan, fordi han taber forskrækkeligt paa Kursen. Det viser sig, at den Mand, som den Gang sagde: Lad os sætte $4\frac{1}{2}$ pCt., har set rigtig, for han har dog holdt sine Obligationer nogenlunde i Pari. — Jeg vil ikke tale om, at man kunde gaa videre, man kunde se til Bankerne og sige: Hvad er det med Bankerne, hvad er det med denne høje Diskonto, det er jo næsten uforkæmmet af Nationalbanken at sætte en Diskonto af 6 pCt., det er at ødelægge Pengeforholdene her i Landet, vi komme for højt op, vi maa have en Lov, hvorved det forbydes Nationalbanken at sætte Diskontoen højere end 4 pCt., og de andre Banker maa saa formodentlig følge Trop. Det bliver det næste Skridt.

Nej, ved den Slags Foranstaltninger naar man ikke det Maal, man efterstræber, man skyder udenom, man giver Anledning til Omgaaelse og Profornaværkligesom ved de gamle Aagerlove. Der er jo ingen Lov, der er bleven omgaaet saaledes som Aagerlovene, og det var en let Sag at omgaa dem; derfor tog man ogsaa til Slut den fornuftige Beslutning at ophæve Aagerlovene, saaledes som de i Virkeligheden bleve det her i Landet i 1855. Man kan ikke ved nogen Lovgivningsforanstaltning forhindre Folk i at anbringe deres Penge der, hvor de faa den højeste Rente, forudsat at der frembydes god Sikkerhed. De vedkommende Sparekasser kunne naturligvis tage fejl og for at faa en høj Rente udlaane Penge, uagtet Sikkerheden er daarlig, men kan man med god Sikkerhed faa en høj Rente, gaa Pengene derhen, hvor det bydes, det er der

ingen Tvivl om, saa kunne vi vedtage lige saa mange Love, vi ville. Den Slags Forhold kan man ikke regulere ved Love. Vi kunne lige saa godt gaa hen og ville give Love om Vind og Vejr eller ophæve Naturlovene, de arbejde sig frem alligevel. Pengekonjunkturerne og Pengemarkedet lade sig ikke forandre og ikke stoppe af den danske Rigsdag eller Lovgivningsmagt.

Det ærede Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) sagde i Gaar, at han erkendte, at der er Fare for Omgaaelse, det kunde man ikke nægte, Folk kunde nok finde paa, hvorledes de kunde komme uden om dette, men saa sagde han: Ja, det komme vi nok ud over, og i hvert Fald have vi Administrationen, den skal nok vide at passe paa. Det er jo det samme som at sige, at her gaar Rigsdagen hen og vedtager en dum Lov — om jeg saa maa sige — stolende paa, at vi have en viis Administration, som nok skal bevirke, at der ikke kommor nogen Ulykke ud deraf.

Det samme ærede Medlem fremhævede i Gaar, at det ved Sparekasserne kom an paa, at der var den mest ubetingede Sikkerhed; det var nødvendigt for, at denne Institution skulde kunne trives, og at Sparekasserne ikke burde drage til sig Beløb, som virkelig ikke vare Sparemidler, men Driftskapital, som Forretningsmænd skulde bruge, og som de sætte ind den ene Dag og maaske tage ud den næste. Deri kan jeg give ham fuldstændig Ret; det er netop en fornuftig Sparekassebestyrelses Opgave at sørge for, at der er en aldeles utvivlsom Sikkerhed, og at den ikke lokker Penge ind, som ikke høre hjemme i Sparekasser. I den Henseende tror jeg, at hele vor Sparekasseinstitution egentlig har en stor Skavank, fordi i alt Fald de mindre Sparekasser have en saa lille Egenkapital i Forhold til de Midler, de have modtaget for andre, og som de skulle svare disse for. Sammenligner man dem med andre Selskaber som Banker og Aktieselskaber, maa man sige, at de ere meget slet funderede og for saa vidt i Virkeligheden usikre. Jeg har en Statistik, hvorefter Sparekassernes samlede Egenkapital, naar man tager dem gennemsnitligt over en Bank, ikke udgør over 6 pCt. af Indskuddenes samlede Værdi. Denne, som altsaa er de rene Sparekassers Gæld, udgør 540 Mill. Kr., og til Sikkerhed derfor have de i Øjeblikket knap 6 pCt., og heraf ere endda 167 Mill. Kr. anbragte i Fonds og Aktier og ikke med Sikkerhed i faste Ejendomme. Den Stilling er ikke rigtig hyggelig; men